

31.3.2026

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Ympäristöministeriö
lausuntopalvelu.fi

Lausuntopyyntö 18.2.2026 (Dnro VN/25795/2023)

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE ULKOILULAIKSI

Suomen Metsästäjäliitto pitää ulkoilulain kokonaisuudistusta perusteltuna ja ajanmukaisena. Nykyisen lain ikä ja osittainen perustuslainmukaisuuden puute puoltavat uudistusta. Liitto pitää erityisen myönteisenä sitä, että esityksessä tunnustetaan metsästyksen kuuluvan luonnon virkistyskäytön piiriin.

Metsästyksen harjoittaminen Suomessa perustuu laajasti maanomistajien vapaaehtoiseen yhteistyöhön ja paikalliseen hyväksyntään. Tämän vuoksi ulkoilulain uudistuksessa korostuvat omaisuudensuojan, oikeusturvan ja ennakoitavuuden merkitys myös metsästyksen toimintaedellytysten näkökulmasta.

Metsästys osana luonnon virkistyskäyttöä

Liitto tukee esityksen linjausta, jonka mukaan luonnon virkistyskäyttö ymmärretään laajasti ja siihen sisällytetään nimenomaisesti metsästys. Tämä vastaa vakiintunutta suomalaista käytäntöä ja vahvistaa metsästyksen hyväksyttävää asemaa osana liikuntaa, hyvinvointia sekä kestävää luonnonvarojen käyttöä.

Jatkovalmistelussa ja toimeenpanossa on kuitenkin huolehdittava siitä, ettei luonnon virkistyskäytön käsite johda tulkintoihin, joissa metsästyksestä muodostuu käytännössä alisteinen käyttömuoto muihin virkistystoimintoihin nähden. Metsästys on monilla alueilla keskeinen väline riistakantojen hoidossa ja vahinkojen ennaltaehkäisyssä.

Valtion retkeilyalueet ja monikäyttöisyys

Esityksen mukaan valtion retkeilyalueilla harjoitettava metsästys tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu merkittävää haittaa tai häiriötä muulle virkistyskäytölle. Liitto pitää monikäyttöisyyttä oikeana lähtökohdana, mutta katsoo, että sanamuoto jättää huomattavaa tulkinnanvaraa.

31.3.2026

Liitto korostaa, että mahdolliset ristiriidat metsästyksen ja muun virkistyskäytön välillä tulee ratkaista ensisijaisesti toiminnallisilla yhteensovittamiskeinoilla, kuten alueellisella suunnittelulla, ajallisella ohjauksella, opastuksella ja viestinnällä. Metsästyksen rajoittamisen tulee perustua todelliseen ja merkittävään haittaan, ei pelkästään kävijämäärien kasvuun tai yleiseen häiriöherkkyyteen.

Hoito- ja käyttösuunnitelmat ja oikeusturva

Valtion retkeilyalueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat ohjaavat käytännössä alueiden käyttöä ja siten myös metsästyksen edellytyksiä. Liitto pitää ongelmallisena, että suunnitelmien hyväksymistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Koska suunnitelmat voivat tosiasiallisesti rajoittaa metsästystä ajallisesti tai alueellisesti, pelkkä yleisluonteinen vuorovaikutus ei ole riittävä oikeusturvakeino. Liitto katsoo, että vuorovaikutuksen vähimmäistaso tulee selkeyttää siten, että metsästyksen edustajilla on todellinen mahdollisuus vaikuttaa suunnitelmien sisältöön ja että keskeisiin lausunnoissa esiin tuotuihin kysymyksiin vastataan perustellusti ennen suunnitelman hyväksymistä.

Ulkoilureitit, neuvotteluvelvoite ja vaikutukset riistaeläimiin

Liitto pitää tärkeänä, että ulkoilureittien perustamisessa korostetaan neuvotteluja maanomistajien kanssa ennen mahdollisten pakkokeinojen käyttöä. Neuvottelun tulee olla aitoa ja vuorovaikutteista, ei näennäistä menettelyä, jossa yksittäisen sopimusesityksen hylkääminen johtaa suoraan pakkotoimiin.

Riistavaikutusten arvioinnin osalta liitto korostaa, että paikallista riistatietoa tulee hyödyntää järjestelmällisesti erityisesti herkällä alueilla, kuten riistan lisääntymis- ja talvehtimisalueilla. Tämä edistää sekä riistanhoidon tavoitteita että eri käyttömuotojen hyväksyttävää yhteensovittamista.

Ennakoitavuus, määräajat ja omaisuudensuoja

Sääntely, joka pitkittää maa-alueiden epävarmaa varautumista ilman korvausta tai selkeitä aikarajoja, heikentää maanomistajien oikeusturvaa ja hyväksyttävyyttä. Tällä on myös suora vaikutus metsästyksen harjoittamiseen edellytyksiin. Ennakoitavuus ja selkeät menettelyt ovat keskeisiä, jotta maanomistajien ja metsästäjien välinen yhteistyö säilyy toimivana.

Yhteenveto

Metsästäjäliitto pitää ulkoilulain uudistusta lähtökohtaisesti tarpeellisena ja monilta osin kannatettavana. Metsästyksen tunnustaminen osaksi luonnon virkistyskäyttöä on esityksen keskeinen ja myönteinen linjaus.

Liitto korostaa kuitenkin, että monikäyttöisyyden toteutuminen edellyttää selkeitä, ennakoitavia ja oikeusturvaa kunnioittavia menettelyjä. Erityisesti valtion retkeilyalueiden hoito- ja käyttösuunnitelmien valmistelussa sekä ulkoilureittien perustamisessa on

31.3.2026

varmistettava, ettei metsästyksen ja riistanhoidon toimintaedellytyksiä heikennetä hallinnollisin tai tulkinnanvaraisin keinoin.

Riihimäellä 31.3.2026

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Toimeksi saaneena:

Ere Grenfors

Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö